

صنان (خام)

صنح: صفحه‌ای بشقاب مانند از آلیاژ برنز یا برنج که با کوبیدن یک جفت از آن بر هم صدا تولید می‌شود (سنج) / حلقه‌های کوچک سنج گونه در اطراف دایره زنگی یا خود دایره زنگی (۱) / چنگ. (۲) صنح در عربی در دو معنای نخست به کار رفته و معنای سوم در اصل همان چنگ فارسی (نوعی ساز رشته‌ای بسیار قدیمی) است که به زبان عربی برگردان و معرب شده است. (۳) از احکام آن در باب تجارت و حدود و نیز در پاسخ به استفتائات سخن گفته‌اند. صنح به معنای چنگ و دایره زنگی از آلات لهو (آلات لهو) به شمار می‌رود که استفاده و نیز گوش فرا دادن به آن حرام است؛ (۴) لیکن در پاره صنح به معنای نخست، از فقهای پیشین، کلام صریحی که بیانگر مصداق آلت لهو بودن آن باشد، یافت نگردید. از این رو، برخی، مصداق آلات لهو نبودن آن را به فقها نسبت داده و خود بر آن فتوا داده‌اند. (۵) برخی دیگر، آن را از آلات مشکوک بر شمرده و گفته‌اند: به جهت شک در مصداق بودن آن برای آلات لهو، استفاده از آن جایز است. (۶) بعضی نیز آن را از آلات مشترک (آلات مشترک) بر شمرده و به جواز استفاده از آن در عزاداری تصریح کرده‌اند؛ (۷) لیکن برخی معاصران، آن را از آلات لهو بر شمرده و استفاده از آن را حتی در عزاداری حرام دانسته‌اند. (۸)

(۱) الدروس الشرعية، ج ۲، ص ۱۲۶؛ مسالک الافهام، ج ۱۴، ص ۱۸۲.
(۲) روضة المتقین، ج ۱۰، ص ۱۶۴ - ۱۶۵.
(۳) لسان العرب، واژه «صنح».
(۴) ارشاد الاذهان، ج ۲، ص ۱۵۷؛ الدروس الشرعية، ج ۲، ص ۱۲۶؛ مسالک الافهام، ج ۱۴، ص ۱۸۲.
(۵) غنا، موسیقی (رسالة فی تحقیق الغناء)، ج ۱، ص ۷۰۴.
(۶) مستند الشیعة، ج ۱۸، ص ۱۶۶.
(۷) غنا، موسیقی، ج ۲، ص ۱۹۵۷.
(۸) توضیح المسائل مراجع، ج ۲، ص ۸۳۴.

فهرست مندرجات

۱ - پانویس

۲ - منبع

پانویس

منبع

دانشنامه جهان اسلام، بنیاد دائرة المعارف اسلامی، برگرفته از مقاله «»، شماره.